

Briuselis, 2025 m. gegužės 15 d.
(OR. en)

8649/1/25
REV 1

COMPET 337
BETREG 19
IA 39

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Dalykas: *Pasirengimas 2025 m. gegužės 22 d. Konkurencingumo (vidaus rinka, pramonė, moksliniai tyrimai ir kosmosas) tarybos posėdžiui*

Taryba kaip biurokratizmo filtras. Kaip teisėkūros proceso metu nuo pat jo pradžios užtikrinti verslui palankias taisykles

– *Politiniai debatai*

Rengiantis 2025 m. gegužės 22 d. Konkurencingumo tarybos posėdyje įvyksiantiems politiniams debatams, delegacijoms priede pateikiamas pirmininkaujančios valstybės narės informacinis pranešimas „Taryba kaip biurokratizmo filtras. Kaip teisėkūros proceso metu nuo pat jo pradžios užtikrinti verslui palankias taisykles“.

DISKUSIJOMS SKIRTAS DOKUMENTAS

Konkurencingumo tarybos posėdis

2025 m. gegužės 22 d., Briuselis

Taryba kaip biurokratizmo filtras. Kaip teisėkūros proceso metu nuo pat jo pradžios užtikrinti verslui palankias taisykles

Itin svarbiu prioritetu didinant Europos Sąjungos konkurencingumą dinamiškoje ir sudėtingoje šiandienos pasaulio ir Europos ekonomikoje tapo įmonėms tenkančios reguliavimo naštos mažinimas. Dėl pernelyg didelio reglamentavimo masto ir fragmentacijos didėja reikalavimų laikymosi išlaidos, atsiranda kliūčių naujoms įmonėms patekti į rinką, įmonės atgrasomos nuo tarpvalstybinės prekybos ir stabdomos inovacijos bei augimas. Šiems iššūkiams įveikti reikia bendrų ES institucijų ir valstybių narių pastangų sukurti teisinę aplinką, kuria būtų remiamos įmonės, kartu ekonomiškai efektyviai siekiant ekonominių, socialinių ir aplinkosaugos tikslų. Pasiūlymuose dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų nuo pat pradžių pirmenybė turi būti teikiama konkurencingumui ir ekonominiam gyvybingumui.

2025 m. kovo 20 d. išvadose Europos Vadovų Taryba pabrėžė, kad reikia skubiai supaprastinti ir drastiškai sumažinti administracinę, reglamentavimo ir ataskaitų teikimo našta. Ji paragino supaprastinti ES teisės aktus, kad jais būtų skatinama aiški, paprasta ir inovacijoms palanki reglamentavimo sistema. Be to, ji primygtinai paragino Europos Komisiją ir abi teisėkūros institucijas laikytis geresnio reglamentavimo principų, vengti pernelyg didelio reglamentavimo ir užtikrinti, kad mažosioms ir vidutinėms įmonėms nebūtų daromas neproporcingas poveikis.

Būtina skubiai supaprastinti esamą reglamentavimo sistemą. Tačiau ne mažiau svarbu užtikrinti, kad naujosiomis taisyklėmis nebūtų sukurta bereikalingos naštos įmonėms, ypač ilguoju laikotarpiu. Užuoat nustatytas taisykles, kurias reikės supaprastinti, nuo pat teisėkūros proceso pradžios juo būti nustatyta verslui palanki reglamentavimo sistema.

Nepaisant to, kad esama ilgalaikių įsipareigojimų dėl geresnio reglamentavimo ir turima specialių priemonių, kai kuriomis teisės aktų nuostatomis vis dar užkraunama neproporcingai didelė našta ar išlaidos. Verslo suinteresuotieji subjektai nuolat reiškė susirūpinimą dėl to, kad esminiai pakeitimai, visų pirma padaryti besibaigiant teisėkūros procesui, gali sutrikdyti ištikus verslo modelius ir dėl jų ES įmonės gali atsidurti nepalankioje konkurencinėje padėtyje, palyginti su ne ES įmonėmis. Ši tendencija ne tik kenkia ES reglamentavimo tikslams, bet ir parodo, kokį poveikį pats teisėkūros procesas daro didėjančioms reikalavimų laikymosi išlaidoms ir sudėtingumui, veiksmingumui ir teisiniam tikrumui.

Atsižvelgiant į šį kontekstą, idėja, kad Taryba veiktų kaip biurokratizmo filtras, atspindi jos gebėjimą skubiai imtis veiksmų, kad patenkintų verslo bendruomenės ir mūsų vadovų, kurie kaip aiškų prioritetą nurodė reglamentavimo supaprastinimą (ir geresnį reglamentavimą), lūkesčius. Ši koncepcija nėra oficialus pasiūlymas, tačiau ja aiškiai primenama, kiek dabartinė praktika gali būti patobulinta, kad būtų patenkinti šie lūkesčiai, ir kaip svarbu pakeisti šią tendenciją viso teisėkūros proceso metu aktyviai identifikuojant ir panaikinant bereikalingą reglamentavimo našą. Siekiant užtikrinti, kad Taryba veiksmingai atliktų šią pasiūlytą užduotį, nebūtina įdiegti naujų revoliucinių priemonių ar strategijų.

Iš tiesų Taryba jau turi patikimą priemonių rinkinį, kuris gali padėti laikytis geresnio reglamentavimo principų. Tai apima įsipareigojimą įvertinti esminių pakeitimų poveikį – net jei jie yra padaryti paskutinę minutę – vadovaujantis Tarpinstituciniu susitarimu dėl geresnės teisėkūros. Tai taip pat apima gebėjimą naudoti Europos Komisijos poveikio vertinimus ir orientacinį kontrolinį sąrašą siekiant išnagrinėti visus pagrindinius analizės aspektus, įskaitant poveikį MVĮ ir konkurencingumui (remiantis Komisijos poveikio MVĮ tyrimais ir konkurencingumo patikromis), teritorinius ir skaitmeninius aspektus. Šiais etapais Taryba vadovaujasi teisėkūros darbe, įskaitant jos gebėjimą atlikti nepriklausomus poveikio vertinimus, susijusius su esminiais pakeitimais. Visapusiškai pasinaudodama šiais esamais pajėgumais, Taryba gali gerokai pagerinti pasiūlymų kokybę užtikrindama, kad jie būtų palankesni verslui, nesukuriant bereikalingos papildomos naštos.

Taryba galėtų plačiau naudotis savo geresnio reglamentavimo priemonėmis ir išvengti pernelyg sudėtingų taisyklių, kurias vėliau reikia supaprastinti. Šiuo atžvilgiu svarbus klausimas yra šis: kas trukdo Tarybai plačiau naudoti jau turimas priemones ir veikti kaip biurokratizmo filtras? Pagrindinės kliūtys gali būti tai, kad nėra apibrėžta, koks pakeitimas yra esminis; tai, kad įvairių sudėčių Taryba nėra pakankamai informuota apie jų pasiūlymų administracinę naštą ir poveikį sąnaudoms; suvokimas, kad pakeitimo poveikio vertinimas gali užtrukti ilgai – tai ypač problemiška paskutinės minutės pasiūlymų atveju; tai, kad savarankiškos darbo struktūros nėra pakankamai informuotos apie poveikio vertinimo procedūras; nenuoseklus geresnio reglamentavimo taisyklių taikymas ir ribotas įvairių sudėčių ir darbo grupių bendradarbiavimas. Šiuo atžvilgiu COMPET taryba galėtų sustiprinti savo vaidmenį teikdama informaciją kitų sudėčių Tarybai, kad būtų sumažinta našta ir padidintas konkurencingumas, skatinant verslui palankią ES reglamentavimo sistemą.

Labai svarbu vykdyti įsipareigojimus pagal Tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros. Supaprastinus ir paspartinus esminių pakeitimų vertinimo procesą daugiausia dėmesio skiriant poveikiui verslui arba nustatant tam tikras specialios institucinės paramos teisėkūros institucijoms formas, būtų galima padidinti ES teisės nuoseklumą ir sumažinti su ja susijusią naštą. Tai atitinka Mario Draghi raginimą sistemingai vertinti su teisės aktais susijusias išlaidas, ypač tenkančias MVI ir vidutinės kapitalizacijos įmonėms.

Geresnis teisėkūros institucijų veiklos koordinavimas taip pat labai svarbus siekiant išvengti apsunkinančių teisės aktų. Aiškus ir ankstyvas keitimasis informacija siekiant nustatyti galimą poveikį verslui ir suderinti tikslus gali padėti supaprastinti sprendimų priėmimą ir sumažinti nenuoseklumą.

Klausimas diskusijai:

1. Kokie yra pagrindiniai iššūkiai, dėl kurių Taryba negali visapusiškiau įgyvendinti geresnio reglamentavimo principų, ir koku būdu Taryba gali veiksmingai veikti kaip biurokratizmo filtras, kad skatintų verslui palankią reglamentavimo aplinką ir taip būtų suteikta apčiuopiamos naudos įmonėms?